

ВИСНОВОК

творчого керівника, заслуженого діяча мистецтв України,
професора кафедри оперної підготовки та музичної режисури
Національної музичної академії України

ШУТЬКА СЕРГІЯ МИКОЛАЙОВИЧА

та наукового консультанта, кандидата мистецтвознавства, доцента,
професора кафедри історії української музики та музичної
фольклористики Національної музичної академії України

ПУТЯТИЦЬКОЇ ОЛЬГИ ВІКТОРІВНИ

про творчий мистецький проєкт та його наукове
обґрунтування аспірантки творчої аспірантури кафедри
оперної підготовки та музичної режисури
Національної музичної академії України

СУВОРОВОЇ ІРИНИ ОЛЕКСАНДРІВНИ

РЕЖИСЕРСЬКА ІНТЕРПРЕТАЦІЯ ОПЕРИ АНТІНА РУДНИЦЬКОГО «АННА ЯРОСЛАВНА – КОРОЛЕВА ФРАНЦІЇ» У КОНТЕКСТІ СУЧАСНОГО МУЗИЧНОГО ТЕАТРУ,

поданий до захисту на здобуття ступеня доктора
мистецтва за спеціальністю 026 «Сценічне мистецтво»

Робота над оперною постановкою належить до найскладніших видів мистецької діяльності, оскільки вимагає від режисера глибокого розуміння музичної драматургії, закономірностей сценічної дії та специфіки музичного театру, а також здатності організувати масштабний постановочний процес, об'єднавши в єдину мистецьку систему творчі зусилля композитора, диригента, виконавців, сценографів, художників, балетмейстера й інших учасників постановки.

Сучасний оперний режисер є водночас інтерпретатором авторського задуму і творцем нової сценічної реальності, яка народжується у постійному діалозі між музикою, театром, історією та сучасністю. Режисерська концепція стає тим інтегрувальним чинником, що поєднує всі складові вистави в цілісний мистецький організм.

Таке розуміння професії оперного режисера та її творчих завдань протягом навчання у творчій аспірантурі продемонструвала Ірина Суворова. Працюючи над творчо-мистецьким проектом *«Режисерська інтерпретація опери Антіна Рудницького "Анна Ярославна – королева Франції" у контексті сучасного музичного театру»*, вона постала як зріла творча особистість із власним авторським баченням, високою професійною культурою, розвиненим режисерським мисленням і здатністю до самостійного творчого пошуку.

Особливо цінним є те, що режисерська практика Ірини Суворової тісно поєднувалася з її науковими пошуками. У процесі роботи над постановкою творчий експеримент став водночас способом сценічного втілення авторського задуму і методом наукового осмислення режисерської інтерпретації оперного твору. У цьому поєднанні практики та дослідницької рефлексії виразно виявилася специфіка підготовки доктора мистецтва, для якого власний творчий досвід є результатом професійної діяльності і джерелом нового знання.

Особливої уваги заслуговує вибір об'єкта режисерської інтерпретації – опери Антіна Рудницького *«Анна Ярославна – королева Франції»*, сценічна історія якої в Україні залишається надзвичайно обмеженою. Попри постановку твору на сцені Національної опери України, він не закріпився в її репертуарі, а тому кожне нове звернення до нього набуває мистецького і культурно-історичного значення. Режисерське прочитання Ірини Суворової є вагомою спробою нового осмислення цієї опери в контексті сучасного музичного театру, що відкриває перспективи його подальшого сценічного життя та сприяє популяризації української оперної спадщини.

У процесі роботи над постановкою здобувачкою було здійснено повний цикл режисерської розробки вистави – від формування загальної концепції та створення режисерської експлікації до практичного

сценічного втілення задуму. Ірина Суворова продемонструвала здатність комплексно осмислювати музично-драматургічну структуру оперного твору, вибудовувати внутрішню логічну драматургію сценічної дії, формувати систему образів і забезпечувати узгоджену взаємодію всіх компонентів вистави – музики, сценографії, світлового рішення, пластики, акторської гри та сценічного простору. Під час постановочного процесу вона виявила високий рівень організаторських здібностей, ефективно координуючи роботу творчого колективу та спрямовуючи її на реалізацію єдиного режисерського задуму. Важливою рисою її професійного почерку стало органічне поєднання шанобливого ставлення до авторського задуму з власною творчою інтерпретацією, що дозволило створити переконливу й завершену сценічну версію опери.

На всіх етапах постановчої роботи Ірина Суворова проявила себе як талановита режисерка і керівниця творчого процесу, здатна об'єднати виконавців навколо спільної мистецької ідеї, створити атмосферу творчої співпраці та забезпечити послідовність утілення режисерського задуму. Її робота з творчим колективом засвідчила вміння поєднувати професійну вимогливість із відкритістю до діалогу, підтримувати індивідуальну виконавську ініціативу й водночас спрямовувати її на досягнення спільного сценічного результату.

Поряд із творчою реалізацією мистецького проєкту Ірина Суворова продемонструвала високий рівень наукової культури, дослідницького мислення та здатність до глибокої професійної рефлексії. Концептуальною особливістю представленого дослідження є розгляд постановочного процесу одночасно як практичної форми творчої діяльності та самостійного способу наукового пізнання, що дає змогу простежити закономірності формування режисерського задуму, його еволюцію й сценічне втілення.

Авторка послідовно аналізує етапи становлення режисерської

концепції, досліджує взаємозв'язок музичної драматургії, сценічної дії та засобів мистецької виразності, аргументовано обґрунтовує власні творчі рішення й осмислює їх у контексті сучасних тенденцій розвитку музичного театру. Важливо, що теоретичні положення роботи не існують відокремлено від практичної діяльності, а безпосередньо впливають із власного режисерського досвіду дослідниці. Це забезпечує внутрішню єдність мистецької та наукової складових творчого проєкту й надає дослідженню особливої переконливості.

Наукове обґрунтування творчо-мистецького проєкту вирізняється концептуальною завершеністю, логічністю побудови та належним рівнем теоретичного опрацювання порушеної проблематики. Авторка засвідчила ґрунтовне володіння сучасною мистецтвознавчою методологією, опрацювала широке коло наукових джерел і продемонструвала здатність до їх критичного аналізу та змістовного узагальнення. Особливу увагу приділено дослідженню музично-драматургічних особливостей опери, історії її сценічних втілень, а також розгляду режисерської інтерпретації як самостійного художньо-дослідницького феномена.

Важливо, що наукове дослідження виступає теоретичним підґрунтям творчого проєкту і водночас формою професійного осмислення процесу реалізації режисерської концепції. Воно пояснює логіку окремих постановочних рішень, а також розкриває ширший контекст їх виникнення, даючи змогу простежити зв'язок між авторським текстом, сучасною режисерською мовою та практикою музичного театру. Взаємодія мистецького досвіду й наукового аналізу забезпечує завершеність представленої роботи та визначає її наукову, творчу і практичну цінність.

Протягом навчання у творчій аспірантурі Ірина Суворова зарекомендувала себе як цілеспрямована, відповідальна й творча особистість, здатна до самостійного професійного мислення, наполегливого творчого пошуку та наукової рефлексії. Її вирізняють

висока професійна культура, організованість, вимогливість до себе, відкритість до конструктивної фахової дискусії, уміння критично оцінювати власні творчі рішення та послідовно вдосконалювати їх у процесі роботи. Важливою рисою Ірини Суворової є здатність переконливо поєднувати творчу ініціативу, режисерське лідерство та дослідницький підхід, що забезпечило успішну реалізацію як мистецької, так і наукової складових представленого творчого проєкту.

За час навчання вона повністю виконала індивідуальний план творчої аспірантури, успішно опанувавши освітню, творчу та науково-дослідницьку складові освітньо-творчої програми. Водночас головним результатом цього періоду стало її професійне становлення як самостійної режисерки-дослідниці, здатної створювати власну сценічну концепцію, аргументовано осмислювати її в широкому мистецтвознавчому та культурному контексті.

Представлені в дослідженні наукові результати пройшли належну фахову апробацію в наукових публікаціях та доповідях на міжнародних і всеукраїнських конференціях. Професійне обговорення основних положень роботи підтвердило їх актуальність, наукову новизну та практичну значущість, а також засвідчило зацікавленість наукової й мистецької спільноти порушеною проблематикою. Така апробація стала важливою формою професійного діалогу, у межах якого результати дослідження були представлені, осмислені й перевірені в ширшому фаховому середовищі.

Таким чином, враховуючи актуальність, наукову новизну, практичне значення та перспективність представленого дослідження, вважаємо, що творчо-мистецький проєкт *«Режисерська інтерпретація опери Антіна Рудницького “Анна Ярославна – королева Франції” у контексті сучасного музичного театру»* та його наукове обґрунтування виконані на високому професійному рівні.

Представлений творчо-мистецький проєкт є завершеною самостійною творчо-дослідницькою працею, у якій режисерська практика поєднана з її послідовним науковим осмисленням. Робота відповідає встановленим вимогам до здобуття освітньо-творчого ступеня доктора мистецтва за спеціальністю 026 «Сценічне мистецтво» та заслуговує на позитивну оцінку і рекомендацію до публічного захисту в спеціалізованій разовій раді.

Творчий керівник,
заслужений діяч мистецтв України,
професор кафедри оперної підготовки
та музичної режисури
Національної музичної академії України

Сергій Шутко
Підпис
Засвідчує: начальник загального відділу
Національної музичної академії України

Сергій ШУТЬКО

Науковий консультант,
кандидат мистецтвознавства, доцент,
професор кафедри історії української музики
та музичної фольклористики
Національної музичної академії України

Ольга Путятіцька
Підпис
Засвідчує: начальник загального відділу
Національної музичної академії України

Ольга ПУТЯТИЦЬКА